

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 3641 ส. 1-100
วันที่ 25 พ.ค. 2553 15:55

ที่ คค (ปคร) 0206/113

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม.10100

25 พฤษภาคม 2553

เลข 1/156
วันที่ 18 พค 53
เวลา 16.10 น.

เรื่อง ขอความเห็นชอบปฏิญญาร่วมว่าด้วยความมั่นคงปลอดภัยด้านการบินในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ปฏิญญาร่วมว่าด้วยความมั่นคงปลอดภัยด้านการบินในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก พร้อมคำแปล จำนวน 70 ชุด

1. ความเป็นมา

1.1 กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และท่องเที่ยว (Ministry of Land, Infrastructure, Transport and Tourism หรือ MLIT) แห่งประเทศญี่ปุ่น ได้จัดการประชุมรัฐมนตรีว่าด้วยความมั่นคงปลอดภัยด้านการบินในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2553 ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น เพื่อเป็นการประสานความร่วมมือที่จะร่วมต่อต้านการก่อการร้ายในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภัยคุกคามด้านการบิน

1.2 การประชุมครั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องจากความพยายามก่อการร้ายด้วยการโจมตีอากาศยานของสายการบิน Northwest Airline ของสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2552 ซึ่งก่อนหน้านี้ได้มีการประชุมในลักษณะเดียวกันนี้ที่สหรัฐอเมริกา และยุโรป รัฐบาลญี่ปุ่นจึงเห็นความสำคัญที่จะต้องมีการประชุมเรื่องนี้ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เพื่อในผลของการประชุมไปรายงานในที่ประชุมสมัชชาขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ซึ่งจะมีขึ้นในช่วงเดือนกันยายน 2553

1.3 ฝ่ายญี่ปุ่นแจ้งว่าในการประชุมดังกล่าว จะมีการพิจารณาให้การรับรองร่างแถลงการณ์ร่วม (Joint Statement) ว่าด้วยความมั่นคงปลอดภัยด้านการบินในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ซึ่งกระทรวงคมนาคมได้รับร่างแถลงการณ์ร่วมฯ จากฝ่ายญี่ปุ่นกระชั้นชิดทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กระทรวงการต่างประเทศไม่สามารถเสนอความเห็นในเรื่องดังกล่าวได้ทันก่อนการประชุมฯ ต่อมา ฝ่ายญี่ปุ่นได้เปลี่ยนชื่อร่างแถลงการณ์ร่วมเป็นร่างปฏิญญา (Joint Declaration) รวมทั้งได้ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาความในร่างแถลงการณ์ฯ แต่มิได้เปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ

1.4 ในการประชุมครั้งนี้ มีผู้แทนระดับรัฐมนตรี/เจ้าหน้าที่ระดับสูงจาก กระทรวงขนส่งของประเทศต่างๆ ที่รับผิดชอบด้านความมั่นคงการบินในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ประกอบด้วย ออสเตรเลีย กัมพูชา แคนาดา เขตปกครองพิเศษฮ่องกง อินเดีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น มาเลเซีย สหภาพพม่า เนปาล นิวซีแลนด์ ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐเกาหลี สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา ประเทศไทย และเวียดนาม ตลอดจนองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศเข้าร่วมประชุม ซึ่งที่ประชุมได้ให้การรับรองร่างปฏิญญาร่วมว่าด้วยความมั่นคงปลอดภัยด้านการบินในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เพื่อเป็นการประกาศเจตนารมณ์ของรัฐมนตรีด้านการขนส่งในการส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงปลอดภัยด้านการบินระหว่างประเทศ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน และดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อต่อต้านการก่อการร้าย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ

1.5 ผู้แทนไทยที่เข้าร่วมการประชุมได้แจ้งขอสงวนสิทธิไม่บันทึกชื่อประเทศไทยไว้ในร่างปฏิญญาร่วมฯ โดยได้ขอให้กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และท่องเที่ยวของญี่ปุ่นในฐานะผู้จัดการประชุมบันทึกชื่อประเทศไทยให้การรับรองในภายหลังเมื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบของไทยพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว และจะมีหนังสืออย่างเป็นทางการไปยังฝ่ายญี่ปุ่นต่อไป เนื่องจากยังไม่ได้ได้รับความเห็นจากกระทรวงการต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น

2. สาระสำคัญของร่างปฏิญญาร่วมฯ

ร่างปฏิญญาร่วมฯ มีสาระสำคัญ คือ แสดงถึงความมุ่งมั่นของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เพื่อต่อต้านภัยคุกคามต่างๆ ด้านการบินในภูมิภาคนี้ โดยส่งเสริมให้ดำเนินการตามมาตรการต่างๆ ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการบินซึ่งเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศ รวมถึงมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ โดยการขยายกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีอยู่แล้ว การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบิน เช่น วิธีการตรวจสอบผู้โดยสาร การสืบค้นอาวุธ วัตถุระเบิด และวัตถุอันตราย การพัฒนาบุคลากร การวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อสืบค้นวัตถุต้องห้าม และเพื่อป้องกันการขนวัตถุเหล่านั้นขึ้นบนอากาศยาน แต่ขณะเดียวกันก็พึงเคารพต่อความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของผู้โดยสารด้วย

3. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศดังกล่าวมาแล้ว ในข้อ 1.3 ขอให้พิจารณาร่างแถลงการณ์ร่วมดังกล่าวว่าเข้าข่ายความตกลงที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบหรือไม่ และหากเข้าข่ายต้องเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย ซึ่งกระทรวงคมนาคมได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2553 ภายหลังการประชุมเสร็จสิ้นแล้ว โดยผลการพิจารณาของกระทรวงการต่างประเทศสรุปได้ดังนี้

3.1 ไม่มีข้อขัดข้องในด้านสารัตถะ หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องเห็นว่าเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมายและข้อบังคับ

3.2 สำระสำคัญของร่างแถลงการณ์ร่วมฯ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางนโยบายและการเมืองของประเทศที่เข้าร่วมในการประชุมฯ ในการส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงปลอดภัยด้านการบินระหว่างประเทศ ตามมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ในขั้นนี้จึงยังไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศ และที่ประชุมฯ จะใช้วิธีรับรองโดยไม่มีการลงนาม ดังนั้น ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ฉบับนี้จึงไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ทั้งนี้ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 6-7/2551 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2551 เกี่ยวกับแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ระบุว่าหนังสือสัญญา หมายถึง “ความตกลงระหว่างประเทศทุกประเภทที่จัดทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกันและไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร” และว่า “ปกติแถลงการณ์ร่วมที่ไม่ประสงค์จะให้ผลผูกพันทางกฎหมายนั้น ไม่มีความจำเป็นต้องลงนาม”

3.3 เห็นควรให้กระทรวงคมนาคมเสนอร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนให้การรับรองโดยที่ประชุมรัฐมนตรีเอเชียแปซิฟิกฯ ทั้งนี้ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 มาตรา 4(7)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างปฏิญญาร่วมว่าด้วยความมั่นคงปลอดภัยด้านการบินในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ก่อนกระทรวงคมนาคมพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายโสภณ ชาร์มย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. 0 2280 5639, 0 2283 3037

โทรสาร 0 2280 1714, 0 2281 4829